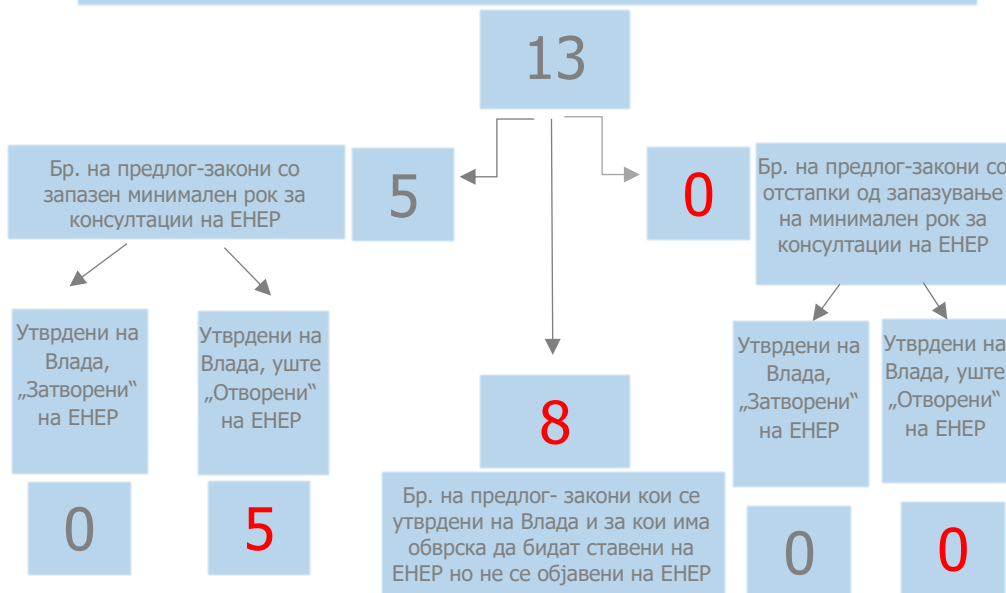

ОГЛЕДАЛО НА ВЛАДАТА Следење на отвореноста на процесите на подготовка на закони

Предлог-закони утврдени на седница на Владата и доставени до Собрание во февруари 2021 г.

Табела. Преглед на поднесени предлог-закони по министерства и почитување на обврската за консултации со јавноста на ЕНЕР

Министерство	Бр. на предлог-закони утврдени на седница на Влада	Бр. на предлог-закони со отстапки од обврската за консултации*	% на отстапки од обврската за консултации
МФ	5	3	60%
МИОА	1	1	100%
МЕ	1	1	100%
МВР	3	3	100%
МТВ	1	0	0%
МО	1	0	0%
МОН	1	0	0%
ВКУПНО	13	8	62%

*Предлог-законот или не е ставен на ЕНЕР за консултации или пак не е испочитуван рокот за консултации од 20 дена

Граѓанскиот ресурсен центар е проект финансиран од Европската Унија а спроведуван од МЦМС со АДИ, Гостивар и Медиа плус, Штип. Во рамките на ГРЦ се публикуваат месечни известувања со резултатите од следењето на Единствениот национален регистар на прописи (ЕНЕР). Целта на оваа активност е да се зголеми информираноста на граѓаните и да се поттикнат граѓанските организации и другите засегнати страни да учествуваат во раните фази на подготовката на законите. Оваа активност е продложување на Проектот Огледало на Владата www.oqledalonavladata.mk, отпочнат во 2012 г., со поддршка на ЕУ(ЕИДХР) и УСАИД.

Месечен преглед на
консултации со
јавноста за објавени
закони на ЕНЕР

бр. 58

кај 5 предлог-закони е забележано почитување на минималниот рок за консултации со јавноста преку ЕНЕР

8 предлог-закони за кои има обврска воопшто не се ставени на ЕНЕР за консултации со јавноста

Согласно Деловникот за работа на Владата министерствата мораат задолжително да ги објават на ЕНЕР (www.ener.gov.mk) предлозите за донесување закон, нацртите и предлозите на закони, освен законите кои се донесуваат по итна постапка, и тие да бидат достапни за коментари од јавноста 20 дена од денот на објавувањето.

Што се следи?

Предлог-закопи отворени на ЕНЕР

Како се следи?

Редовно се бележат:

Статус во кој е поставен предлог-закон

Датум на поставување на документи

Период кој што е даден како можност за давање коментари

Содржина на поставени документите

Како се одредува период на консултации?

Периодот се одредува според бројчаникот достапен на ЕНЕР.

Се следи кога предлог закон бил утврден на Седница на Влада и се споредува со периодот во кој што предлог закон беше отворен за коментари според бројчаник.

„Отворен“ значи дека предлог-законот е отворен за консултации од страна на јавноста.

„Затворен“ значи дека предлог-законот е утврден на седница на Влада.

ЦЕЛИ

Во овој преглед се претставени резултатите од следењето на предлог-закопите утврдени на седница на Владата и доставени до Собрание во текот на февруари 2021 и нивно поставување на Единствениот национален електронски регистар на прописи (ЕНЕР). Прегледот има цел да укаже на почитување односно отстапување од обврската која ја имаат органите на државната управа (пред се министерствата) предлозите за донесување закон и предлозите на закони, освен законите кои се донесуваат по итна постапка, задолжително да ги објават на ЕНЕР (www.ener.gov.mk). Истите треба да бидат достапни на увид и консултација со јавноста најмалку 20 дена од денот на објавувањето (Деловникот за работа на Владата на Република Македонија, „Службен весник на РМ“ бр. 113/2017).

МЕТОДОЛОГИЈА

Како почетен ден за консултации се смета денот кога текстот на предлог-законот е објавен на ЕНЕР. Доколку во одредена објава на ЕНЕР за отпочнување на процесот на консултации воопшто не е поставен текстот на предлог-законот бројот на денови за консултации е нула.

Како датум на утврдување на завршувањето на консултации се користи еден од двата начини:

1. Датумот на истекување на рок за консултации согласно бројчаникот за преостанато време за консултации на ЕНЕР;
2. Датумот на утврдување на предлог-закон на Седница на Влада, доколку тој е пред датумот на завршување на период на консултации според бројчаникот на ЕНЕР.

Датумот на утврдување на предлог-закон на Седница на Влада се следи преку информациите достапни на веб-страницата на Собранието и од записниците достапни на веб-страницата на Владата.

РЕЗУЛТАТИ

Во периодот од 1 до 28 февруари 2021 г., до Собранието беа поднесени вкупно **17** предлог-закопи, а за 13 од нив постои обврска да бидат ставени на ЕНЕР. Од тие 13 предлог-закопи, пет беа ставени на ЕНЕР за консултации со јавноста и рокот за консултации од 20 дена е испочитуван кај сите, но статусот на ЕНЕР не е сменет во „Затворен“ кај ниту еден предлог-закон. Останатите четири предлог-закопи немаат обврска да бидат ставени на ЕНЕР бидејќи се предложени од групи на пратеници.

Предлог-закопите за кои е испочитувана обврската за консултации се: Предлог – закон за изменување и дополнување на Законот за задолжителни нафтени резерви, Предлог-закон за буџети, предложени од **Министерство за финансии**, Предлог-закон за образование на возрасни, предложен од **Министерство за образование и наука**, Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за постапување со бесправно изградени објекти, предложен од **Министерство за транспорт и врски**, Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за служба во Армијата на Република Северна Македонија, предложен од **Министерство за одбрана**.

Предлог-закопите за кои постоеше обврска да бидат ставени на ЕНЕР за консултации а сепак тоа не беше испочитувано се: Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за патните исправи на државјаните на Република Северна Македонија, Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, Предлог-закон за изменување и дополнување на законот за личната карта, предложени од **Министерство за внатрешни работи**, Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за електронските комуникации, предложен од **МИОА**, Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за градежните производи, предложен од **Министерство за економија**, Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за финансиската полиција, Предлог-закон за финансиска поддршка на работодавачите погодени од здравствено-економската криза предизвикана од вирусот COVID-19, заради исплата на платите за месеците февруари и март 2021 година, по скратена постапка, Предлог-закон за финансиската поддршка на физичките лица кои вршат самостоја дејност погодени од здравствено-економската криза предизвикана од вирусот COVID-19, за месеците февруари и мат 2021 година, по скратена постапка, предложени од **Министерство за финансии**. Последните два предлог-закопи директно се поврзани со справувањето со кризата предизвикана од КОВИС-19, а кои што не се ставени на ЕНЕР за консултации со јавноста.

Во месечните преглед се разгледуваат и содржински предлог закони кои се објавени на ЕНЕР и кои се од значење за работењето на граѓанските организации.

Преку овој осврт ќе се овозможи организациите на поедноставен начин да се запознаат со содржината на предложените закони и значење кои тие би го имале врз нивното работење.

Во овој број:
Предлог на Закон за образование на возрасни

Предлог на Закон за образование на возрасни

Целта на предложените законски решенија е регулирање на процесот на валидација на неформалното и информалното учење за прв пат во државата, унапредување на процесот на верификација на посебните програми за образование на возрасни, унапредување на квалитетот на образованието на возрасните, унапредување на улогата, целите и задачите на Центарот за образование на возрасни и усогласување со Законот за националната рамка на квалификации.

Во тековниот Закон за образование на возрасни, здруженијата и индивидуалните обучувачи кои ги исполнуваат условите пропишани со Законот се наведени во членот 5 како понудувачи на услуги за образование на возрасни, што не е случај со овој предлог закон, односно според член 4 на овој предлог-закон понудувачи на услуги за образование на возрасните се: училиште, регионален центар за стручно образование и обука, високообразовна установа, како и специјализирана установа и институција за образование на возрасните.

Предлог-законот го уредува организирањето на понудувачите на услугите за образование на возрасните, односно правата и обврските на понудувачите на услугите за образование на возрасните, склучување на договори меѓу установата и институцијата, по кои програми се стекнува образование за основно и средно образование. Со предлог-законот се уредува и верификацијата на посебни програми за образование на возрасните, како и верификација на установите и институциите за образование на возрасните која ќе ја врши Центарот, понатака испитите кои се спроведуваат на крајот на образованието на возрасните и добивање на сертификат. Трошоците за овие активности се обезбедуваат од понудувачите на услуги. Секоја установа односно институција за образование на возрасните води документација и евиденција.

Четвртото поглавје од предлог-законот е комплетно ново поглавје во кое се уредува **валидацијата на неформално и информално учење** која на лицата им овозможува препознавање и признавање на знаењата, вештините и компетенциите со кои се стекнале преку своето искуство, како и начинот на акредитација на понудувачите на услуги за валидација. Проверка на исполнетоста на условите за акредитација на понудувачите на услугите за валидација врши комисија која е формирана од директорот на Центарот за образование на возрасните составена од по еден член од Министерството, Центарот за образование на возрасните и Центар за стручно образование и обука. Се води централен регистар за акредитирани понудувачи на услуги за валидација на неформално и информално учење. Проценката на знаењата, вештините и компетенциите на учесникот ја врши Комисија за проценка, формирана од понудувачот на услугите за валидација. Центарот на својата интернет страна објавува јавен повик за заинтересирани лица за проценувачи за валидација и јавен повик за советници за валидација. Видот и степенот на стручната подготовка на лицата кои се обучуваат за проценувачи за валидација се уредува со стандард за квалификација на проценувачи, кој се донесува согласно Законот за Националната рамка на квалификации. Видот и степенот на стручната подготовка на лицата кои се обучуваат за советници за валидација се уредува со стандард за квалификација на советници, кој се донесува согласно Законот за Националната рамка на квалификации. Избраните кандидати за проценувачи за валидација и избраните кандидати за советници за валидација следат соодветна обука спроведена од Центарот по програми за обука, кои ги утврдува министерот, на предлог на Центарот. По успешно завршената обука на учесникот му се издава сертификат за стекната квалификација и се запишува во соодветниот Каталог кој што е достапен на веб страницата на Центарот. Понудувачите на услугите за валидација водат документација и евиденција. Акредитацијата на понудувачите на услуги за валидација ќе се финансира од уплата на понудувачите на услуги.

Останатите поглавја се начелно исти како и во тековниот Закон, но сепак хармонизирани и усогласени со Законот за националната рамка на квалификации.

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.